

VIENYBĖ

Seriausias Amerikos Lietuvių laikraštis,
Isteigtas Vas. 10, 1886 (Established Feb. 10, 1886)

LITHUANIAN TRI-WEEKLY

VIENYBĖ

Amerikijoje Metams Lietuvoje \$5.00
Kanadoje, Brazilijoje \$ skiras Numeris 4 Ct.

METAI XLIII.

Telephone: Greenpoint 2427

Ketvirtadienis, RUGS. (SEPT.) 14 D., 1929, Brooklyn, N. Y.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907, At The Office At Brooklyn, N. Y., Under the Act of March 3rd, 1879.

NO. 113

ANGLIJA ŠAUKIA LAIVYŲ KONFERENCIJĄ SAUSIO M.

KVIEČIA FRANCIJĄ, ITALIJĄ IR JAPONIJĄ

WASHINGTONAS IR VEIKS - NUOMONIŲ SKIRTUMAI KIEK KLIUDO

London, Anglija. — Vakar gauta iš Londono žinių, iš kurių paaiškėjo, jog laivynams mažint konferencija prirengta ir yra genėtina vilties, kad ji pavyks. Oficialiai paskelbta, jog Anglų Premjeras pasiuntė oficialius pakvietimus į laivynams apribuoti konferencija — Francijai, Italijai ir Japonijai. Jungtinių Valstijų valdžia ir siūsi panašius pakvietimus. Mat, tarpe Amerikos ir Anglijos, laivynų reikalais iš principo jau yra susitarę, o formaliskumus nebus sunku atlikti spalio 4 d. atsielankius Amerikon Mac Donaldui. Konferencija Londone įvyks sausio mėn. pabaigoj.

Kitos laivynų jėgos dar vis dėl tos konferencijos i-tartinau atsiliepa. Ypatin-gai Francija daug linkus o-pozicijai. Ji nori, kad jai būtų leista statyti kiek no-ri submarinų ir turėti dau-giau naikintojų (destroje-rių). Japonija nori, kad y-patingai Amerikos tonų skaitlius būtų sumažintas, jei norėti, kad Japonija su-tiktų sustabdyti suplanuotų laivų statymą. Bet Anglų Amerikonų tarpusavė są-junga yra tylus, bet garsus kalbėtojas. Prieš šią kombi-naciją Francams ir Japo-nams būtų pražūtinga lenk-tyniauti, dėl to jie pašnekė-ję ir pakritikavę Anglus bei Amerikonus, pagaliau vei-kiausiai sutiks gal su ma-žais pakeitimais, kurių šie vis dėlto neatsisako.

SVEDAI STEBISI LIETUVOS ŽEMĖS UKIO PAŽANGA

Kaunas. Neseniai Lietu-voj lankėsi Svedijos valsty-binių žemės ukio bandomų laukų prof. Sundelinas ir d-ras Tornstensonas, spe-cialiai susipažinti su Lietu-vos žemės ukiu. Turėdami galvoj, kad Lietuva yra jau na valstybė, atsimindami neseniai pravestą žemės reformą, jie manė, kad lie-tuvių žemės ukis negali bu-ti aukštesnis.

Tačiau svečiai netruko nusivilti. Jiems buvo pa-slapstis, kokių būdu Lietuvos ukis palyginti gerai pasta-tytas ir tokie puikus sąsi-liai. Tą paslaptį jie atiden-gė, aplankę ir susipažinę su Dotnuvos žemės ukio aka-demija.

Nežiurint šios įstaigos jaunumo, svedai rado, kad ji kai kuriais atžvilgiais net pralenkė tokią pat jau se-nai išikurusias švedų įstai-gas.

Tatai jiems vėl buvo pa-slapstis, kuri paaiškėjo, kai tik jie susipažino su akade-mijos administracija ir mo-komuoju personalu. Ypač jie maloniai nustebinti re-ktoriaus prof. Tomkuno mo-ksliskomis žiniomis apie žemės ukį ir jo bandomų re-sultatais visose painaus žemės ukio šakose.

Ne be reikalo prof. Sunde-linas ir d-ras Tornstensonas, atsisveikindami su kolego-mis lietuviais, pareiškė skaitą nereikalingu linkėti pažangos ir klestėjimo tai saliai, kurios svarbiausias pajamų šaltinis turi tokią puikiai įrengtą ir vedamą įstaigą, kaip Dotnuvos aka-demija. Svečiai pažymėjo, kad panašias Svedijos įstai-gas reorganizuojant, bus atkreipta daug dėmesio į tuos išpuodžius, kuriuos jie pasigavo Dotnuvos akade-mijoje.

SELPKITE NETURTINGUS MOKSLIEVIUS LIETUVOJ!

Praga, Čekoslovakija. Čia tęsiasi didelė byla, kurioj kaltinami Slovakų vadai, norėję sukilti prieš čekus. Kaltinami, nodėję išardyti valstybę. Slovakai, tačiau, teisinasi, turėję tikslą tik daugiau slavams teisių iš-gauti.

VESTUVĖS, SUŽIEDO-TUVĖS, VARDUVĖS, GAISRAS!

Viena diena tuose pačiuose namuose.

"Vienybė" korespondento pranešimas
Klaipėda. Karceviškių kaime, Klaipėdos krašte, 50 m. amžiaus ukpinke našlo Tenikaidio namuose jis susi-vedė; jo dukte Amanda su iš Vokietijos pusės jaunikiu susižiedavo, o jo sunus, sa-vo varduves minėjo.

Kiekviena pramoga turė-jo savo svečių kurie, mu-zikai griežiant, jaukiausiai linksminosi.

Vakaro metu 10 val. visi staiga sustemba ir išsigas-ta — namai jau liepsnose! Tuoj visi šoka gelbėti, ki-ti gaisrininkų šaukti.

Pirmiausiai pradėjo degti tvartas, kuriame visi gyvu-liai yra, toliau daržinė, pri-krauta pilna durpių. Gyvu-lius, tačiau pavyko išgelbė-ti, bet sienas ir durpės — sudegė.

Tvartai buvo apdrausti 3,000 litų. Užsidedimo priežastis niekas nežino.

UŽREGISTRAVO ŽEMĖS DREBĖJIMĄ.

Denver. Regis kolegijos seismografas registravo sil-bną žemės drebėjimą. Dre-bėjimas jaustas visam Šiau-rės Amerikos kontinente.

MIRDAMOS JURININKAS PARASĖ ATSIŠVEIKI-NIMĄ.

Grand Haven, Mich. "An-daste" laivui nuskenus su 25 jurininkais, į kranto lai-vo dalims išplaukus, rasta ant vienos įbrėžta: "Si tai didžiausia audra, kokia ka-da nors buvo. Ilgai jau mes neišsiksimė. Dieve, mums padėk. A. A."

14 lavonų jau dabar su-rasta.

ARABAI UŽMUSĖ DU KAUNISKIUS RABINUS

Kaunas. Telegrafu prane-sa, kad Palestinoj žydams susimūšus su arabais iš Kauno Palestinos pasiūsta daugelis užklauso tele-grafu. Be ko kita, yra gauta žinių, kad Palestinoj arabai užmūšė du žinomu Slabados rabinų akademi-jos rabinu, kurie buvo pa-kiesti Palestinon.

CHEMINIS FABRIKAS "MERKUR"

Jau senai Kaune veikia che-minis ir dažų fabrikas "Mer-kur", kuriame gaminama įvai-rūs tepalai avalynai, dažai au-diniams, pokeliuose, kancelia-riškais ir paprastais rašalais, į-vairūs klijai, tepalais grindims, liakas, žvakės ir t. t.

Fabrika "Merkur" gaminiai vis labiau plinta Lietuvoje tu-rėdami nuolatinių vartotojų ir reikia tikėtis, kad greitai laiku jie visiškai išstums iš vietinės rinkos panašius užsienio erza-cus.

LA GUARDIA LAIMI NOMINACIJAS

KAIP AMERIKIEČIAI PINI-GUS LIETUVOJ "PALIEKA?"

Rokiškis. Amerikietis B. paliko tokią sąskaitą: "Gi-minėms dovanų daviau \$600, Rokiškio viešbuty su merge-lėmis pragėriau 972 litus. Svečiavimas ir "užpundi-nau" iš viso už 3405 litus. Alaus 2120 litų, baltos deg-tinės. Madero už 680 litų, vyno už 820 litų, konjako už 360, užkandžiai ir šiaip pragyvenimas 6683 litai ir 80 centų, elgetomis 47 li-tus".

Amerikietės M. vestuvėse pragrta 14,890 litų. Man pačiam teko matyti, kad a-merikiečiai užėję kaimo, jaunuomenę geriančią sama gonke geresniam gerimui gauti sumetė \$40. Ar ne-geriau būtų buvę, kad tiems jaunuoliams laikraščiu už-rasė?

Red. past. Pavykę daž-nai amerikiečiai vėliau iš-mėtinėja, kai juos Lietuvoj skriaudžia, tai apvagią ir tt.

23 AUKŠTŲ DANGARAI-ZIS.

New York. — Telefonų b-vė statys 23 aukštų namą Central Brooklynne. Nu-griaus dvylika bazesnių namų Bridge ir Willoghby gatvių kampą ir pastatys savo modernine struktura 325,000 keturkampių pėdų grindų vieta. Pats namas bus 18 aukštų, o centralis bokštas dar 5 aukštų, viso tokiu būdu sudaro 23 aukš-tus. Konstrukcijos darbas manoma užbaigti rudenį, 1931 metais. Kuomet dar-bas bus baigtas, ten susi-krastys Long Island sekci-jos Telefonų 3,500 darbinė-kai ir jų visas štabas.

KAUSYLOS LENTPIUVĖ UTENOJE

Utena. Paskutiniu laiku Utenoje pastatyta daug pramonės įmonių: malunų, lentpiuvių, gazuotų vanden-lio dirbtuvių ir t. t. Paminė-tina pramonė lentpiuvė — lietuvio savanorio p. Kaušy-los, kuri įsteigta 1927 m. Prie lentpiuvės įtaisytas šaltakalvių skyrius, kur iš-dirbamos vandeniniams ma-lunams turbinos, žemės ukio mašinos, motorai, lokomoty-vai ir kitos įvairios maši-nos. Be to, provincijose, butent: Kurklių, Sidarskio, Viešutos, Debeikių mieste-liuose, Lukonių dvare ir ki-tose vietose įtaisyta 10 ma-lunų.

Cia taip pat statomas au-tomobilams didelis gara-žas ir spūzo liejykla. Vis-sas darbas vedamas ir pri-žiurimas paties savininko p. Kaušylos. Matomai ateity kalbamas pilietis išplės ir patobulins šią pramonę taip, kaip iki šiol Utenos miestas ir apylinkė nematė.

Jei Norite Žinoti Pasaulio Naujenybių — Skaitykite "Vienybę"

"SAUSASIS" BENNET PASI-RODO LABAI PRASTAI

QUEENS APSKRITY LAIMI HARVEY IR COX

New York. Vakar dienos nominacijose republi-konai didele balsų dauguma nominavo H. La Guardia kandidatą į New Yorko miesto burmistrus (mayor). William Bennett, sausųjų jam oponentas labai prastai pasirodė. Iš virš pusės raportuotų distriktų, La Guar-dia gavo 22,028 balsus, o W. Bennett tik 3,966. Queens apskrity laimėjo A. Harvey, prieš John Karle, remia-mą apskrities organizacijos.

IS AMERIKOS Į KAPUS.

Čiauliai. Neseniai iš Ame-rikos ekskursija į Lietuvą vaišėms atvyko pasituris a-merikietis Juozas Elmskis, kuris tikėjosi greit grįžti Amerikon. Deja, įvyko ki-taip. Lankydamas gimines, užkliuvo į Sasiėkų eiguilinę (Gruzdžių valsč.) pas savo giminaitį Kigą ir čia besi-vašindamas išgėrė gerokai valstybinės, nuo ko rugpiu-čio 9 d. mirė. Padarius skro-dimą konstatuota, kad ve-lionis buvo ilgai neragavęs degtinės ir pirmą kartą perdaug paragavo, kas ir buvo mirties priežastimi.

14 ASSEMBLY DISTRI-KTO REZULTATAI

Brooklyn, N. Y. Smar-kiausia kova buvo tai 14-tam Assembly distrikte, kur demokratų administraci-niam kandidatui buvo stip-rūs oponentas J. W. Sulliv-an, tačiau administracijos kandidatas, dabartinis Aldermanas Joseph Dermody lengvai laimėjo nominaciją. Assemblyman'as J. Na-thonson neturėjo opozicijos. — Republikonai turėjo smar-kios kompeticijos. Laimėto-jais yra Assemblyman M. R. Swist ir Aldermanu A. Giffone.

LIETUVIAI STEBINA ŠVEDUS.

"Vienybė" korespondento pranešimas
Stokholm, Svedija. Sved-i-joje lankėsi Lietuvos laku-nas kap. C. Jankevičius ir pora karininkų. Jie mėgino naujos rusies orlaivį, kuris šveduose palikęs nepapras-to išpuodžio. Ypatin-gai susi-domėję švedų lakunai, kad tokios jaunos respublikos gabūs lakunai gali net kitų valstybių lakunus pralenkti ir išradimais pasižymėti.

VOKIEČIAI SU LENKAIS ORU SUSISIEK?

Berlin. Vokietijos ir Len-kijos atstovai tariasi įstei-gti oru s. s. iekimo liniją tarp Berli-no ir Varšavos, Berino, Karaliaučiaus, Dan-cigo.

REIKIA DARBININKO

"Vienybė" Spaustuvėj reikalingas darbininkas, mokąs abelną spaustuvės darbą: statyti jobs'us ran-komis ir linotype mašina, taipgi galinti dirbti prie presų.

Kreiptis tuojau.

Tautietai, rugsėjo 22 d. Klasčiaus parke ir salėje milžiniškas SLA. suvienytų kp. piknikas!

